

Skogs- och Samemuseet i Lycksele AB

Lycksele kommun

Grundläggande granskning 2021



Building a better
working world

Sammanfattning

Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska kommunens förtroendevalda revisorer årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. På samma sätt granskar revisorerna, genom de lekmanrevisorer som utsetts enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheter som bedrivs i kommunala företag. Denna grundläggande granskning är en del av revisorernas årliga granskningen som ligger till grund för ansvarsprövningen av samtliga styrelser och nämnder.

Enligt God revisionsred ska den grundläggande granskningen inriktas mot att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelsen har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen är av översiktlig karaktär.

I vår översiktliga granskning av bolagsstyrelsen i Skogsmuseet i Lycksele AB har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer därför att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.

För sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning	3
1.4. Revisionskriterier.....	3
1.5. Genomförande	6
2. Granskningsresultat.....	7
2.1. Styrning.....	7
2.2. Uppföljning av ekonomi och verksamhet	8
2.3. Måluppfyllelse	8
3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer	10

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen skall utgå från god revisionsred. Enligt God revisionsred 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt i de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys för år 2021. Granskningen är av översiktlig karaktär.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport där denne ska uttala sig om huruvida bolagets verksamhet har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser Skogs- och Samemuseet i Lycksele AB och i tid avgränsas granskningen till verksamhetsår 2021.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

Kommunallagen

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Aktiebolagslagen

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Bolagsstyrelsens huvuduppgifter är enligt lagen bl.a. följande:

- ▶ Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.
- ▶ Styrelsen skall fortlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation.
- ▶ Styrelsen skall se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.
- ▶ Styrelsen skall meddela skriftliga instruktioner för när och hur sådana uppgifter som behövs för styrelsens bedömning enligt 4 § andra stycket skall samlas in och rapporteras till styrelsen. Instruktioner behöver dock inte meddelas om dessa med hänsyn till bolagets begränsade storlek och verksamhet skulle sakna betydelse för rapporteringen till styrelsen.

Bolagsordning och ägardirektiv

Bolagsordningen klargör att bolaget ska bedriva museiverksamhet med fokus på skog och skogsbruk, samisk historia och kultur samt därmed förenlig kultur- och kunskapsfrämjande verksamhet. Verksamheten ska huvudsakligen bedrivas i Lycksele kommun och Västerbottens län. Bolagets ändamål är att ge medlemmarna i Lycksele kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.

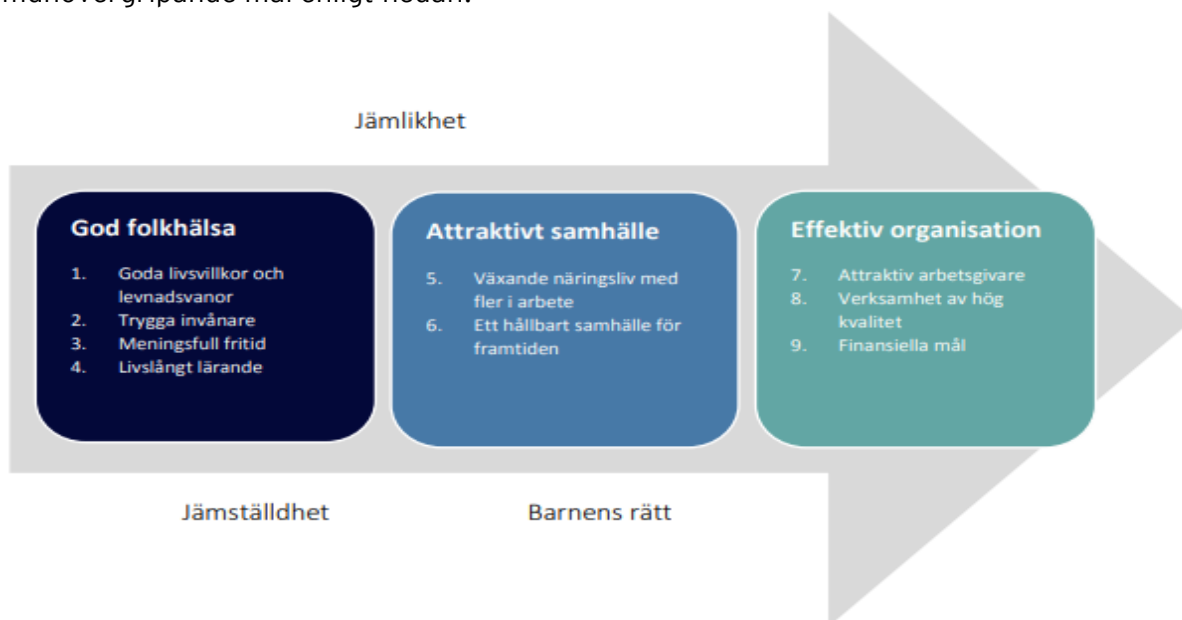
Enligt ägardirektivet har bolaget ett övergripande regionalt ansvar beträffande skogen och skogsbrukets historia samt för att synliggöra och tillgängliggöra urfolket samernas kultur och kulturarv. Härmed avses aktiv samlingsförvaltning, dokumentation, utställningar, annan publik och pedagogisk verksamhet samt att bidra till forskning och kunskapsuppbyggnad inom områdena. Bolaget förvaltar Stiftelsen Skogsmuseet i Lycksele, fastigheter tillhörande Valborg och Bertil Wiinkas stiftelse, Sparbanksstiftelsens samling Samiska skatter och Riksorganisationen Same Ätnams slöjdsamling.

Museiverksamheten ska bedrivas enligt den kommunala självkostnadsprincipen och ickevinstprincipen med målsättningen att resultatet efter finansnetto uttryckt som ett snitt under tre år ska vara positivt.

Vad gäller uppföljning ska styrelsen i förvaltningsberättelsen eller i en särskild bolagsstyrningsrapport, utöver vad aktiebolagslagen och årsredovisningslagen stadgar, yttra sig över om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det kommunala ändamålet med verksamheten och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Styrelsen ska samtidigt lämna en utvärdering av hur verksamheten har bedrivits i förhållande till ägardirektiven.

Kommunfullmäktiges vision och övergripande mål

Kommunfullmäktige har i augusti 2020 fastställt Vision och kommunövergripande mål för 2021. Grunden utgörs av tre kommunövergripande målområden; God folkhälsa, Attraktivt Samhälle och Effektiv organisation. Målområdena utgör de inriktningar som Lycksele kommun prioriterar att sträva mot. Inom målområdena har fullmäktige beslutat om nio kommunövergripande mål enligt nedan:



Figur 1: Kommunövergripande mål och målområden 2021.

Varje styrelse och nämnd ska prioritera och bryta ner de kommunövergripande inriktningsmålen till nämnds- eller styrelsespecifika mål. Målen ska vara mätbara eller ha en indikator kopplade till sig. Målen följs upp årligen och indikatorerna ska följas upp könsindelad där sådan statistik finns.

Uppföljning av kommunens måluppfyllelse sker löpande genom analyser av verksamhet och ekonomi med hjälp av indikatorerna. Verksamheterna rapporterar utfall till nämnd och styrelse i samband med verksamhetsberättelser två gånger per år. Nämnder rapporterar sin analys av verksamhet och ekonomi till kommunstyrelsen via verksamhetsberättelser. Kommunstyrelsen gör utifrån verksamhetsberättelserna och bolagens rapportering en helhetsbedömning av utvecklingen i kommunkoncernen och rapporterar till kommunfullmäktige genom delårsrapport och årsredovisning.

Av fullmäktige fastställt internkontrollreglemente (reviderat 2018) regleras hur styrelse och nämnder ska säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Styrelse och nämnder ska inför varje verksamhetsår genomföra en riskanalys för olika processer utifrån sannolikhet och

konsekvens. Utifrån riskanalysen ska respektive styrelse och nämnd anta en internkontrollplan som innehåller följande delar:

- ▶ Rutin/system
- ▶ Risk
- ▶ Kontrollmoment
- ▶ Kontrollmetod
- ▶ Kontrollansvar
- ▶ Vem kontrollen utförs av
- ▶ Frekvens
- ▶ Uppföljning

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen ska, med utgångspunkt från antagen plan, rapporteras till nämnden/styrelsen. Uppföljning av de utförda kontrollerna ska minst ske två gånger per år, medan de risker som bedöms allvarliga ska rapporteras löpande till nämnd/styrelse.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys.

2. Granskningsresultat

2.1. Styrning

Revisionsfråga 1: Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?

2.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Beslutat om verksamhetsmål utifrån fullmäktiges övergripande mål	✓	Styrelsen beslutade om verksamhetsplan för 2021 vid nämndens sammanträde i november 2020. Planen innehåller bolagsspecifika mål utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål.
Beslutat om mätbara indikatorer med målvärden för att mäta måluppfyllelsen.	✓	Bolaget har, i sin verksamhetsplan, beslutat om indikatorer och målvärden för de bolagsspecifika målen.
Beslutat om budget	✓	Styrelsen beslutade om budget för bolaget vid sammanträde i november 2020. Budgeterat resultat uppgår till -21 tkr.
Styrelsen har gjort en risk- och konsekvensanalys för att identifiera områden som kräver kontroll.	✓	Styrelsen har värderat 15 riskområden utifrån sannolikhet och konsekvens. Två risker har högsta riskvärdet (rött).
Beslutat om en internkontrollplan utifrån risk- och konsekvensanalys.	✓	Styrelsen beslutade om internkontrollplan för 2021 vid sammanträde i november 2020. Internkontrollplanen innehåller fyra risker/processer att kontrollera. Planen innehåller sju kontrollmoment för att kontrollera riskerna.
Internkontrollplanen innehåller - Rutin/system - Risk - Kontrollmoment - Kontrollmetod - Kontrollansvar - Vem kontrollen utförs av - Frekvens - Uppföljning	✓	Internkontrollplanen innehåller alla delar som internkontrollreglementet stipulerar.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, █ = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

2.2. Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Revisionsfråga 2: Har styrelsen en tillräcklig uppföljning av verksamhet och ekonomi?

2.2.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens uppföljning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I tabell nedan har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsen har följt upp verksamhet, måluppfyllelse och ekonomi i en delårsrapport.	✓	Styrelsen fastställde delårsrapport per augusti 2021 vid sammanträde i september 2021. Delårsrapporten innehåller uppföljning av både ekonomi och verksamhet. Resultatet prognostiseras, med osäkerhet, till 646 tkr. Det är dock, enligt vår bedömning, inte fullt tydligt vilka mål som följs upp i delårsrapporten. Vissa mål är från ägardirektivet och vissa mål är från verksamhetsplanen.
Styrelsen har följt upp verksamhet och ekonomi i en årsredovisning i enlighet med kommunens riktlinjer.	✓	Bolaget har i mars 2022 följt upp verksamhet och ekonomi i en årsredovisning för 2021.
Styrelsen har två gånger under året följt upp resultatet av internkontrollplan.	✓	Bolaget har följt upp resultatet från kontroller i internkontrollplan två gånger.
Resultatet från utförda kontroller lever upp till kraven	✓	Kontrollerna har inte visat på några väsentliga avvikelser och åtgärder har tagits, eller är planerade under år 2022, i de fall avvikelser har observerats.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

2.3. Måluppfyllelse

Revisionsfråga 3: När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens måluppfyllelse med utgångspunkt i styrelsens mål för verksamhet och ekonomi.




Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsens mål för verksamheten är uppfyllda	✓	Styrelsen har följt upp verksamhetsplan för 2021. Totalt har fyra mål uppnåtts och två mål delvis uppnåtts. Vi noterar därutöver att ägardirektivet följs upp på ett tydligt sätt i uppföljningen av verksamhetsplanen.
Styrelsens mål för ekonomi är uppfyllt	✓	Bolaget gör ett positivt resultat på 437 tkr.
Styrelsen har vidtagit åtgärder vid prognos om missad måluppfyllelse (verksamhet och ekonomi)	<i>ET</i>	Bolaget har prognostiserat ett överskott och redovisar god måluppfyllelse.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = ej aktuellt.

3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

I vår översiktliga granskning av bolagsstyrelsen i Skogsmuseet i Lycksele AB har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer därför att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p>  <p>Styrelsen har beslutat om en verksamhetsplan med mål utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål. Till målen finns indikatorer för uppföljning. Därutöver har styrelsen beslutat om en budget och en internkontrollplan för 2021.</p>
Har styrelsen en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll.</p>  <p>Förutom att styrelsen har beslutat om en internkontrollplan och följt upp genomförda kontroller enligt gällande direktiv, har ekonomi och verksamhet följts upp enligt gällande direktiv.</p>
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen delvis når måluppfyllelse för verksamheten. Måluppfyllelsen för ekonomi bedömer vi som god.</p>  <p>Bolaget redovisar ett positivt resultat och uppnår en majoritet av målen i verksamhetsplanen.</p>

Lycksele mars 2022

Max Stenman
Revisionskonsult, EY

Per Stålborg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY